

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Edyta Bielak-Jomaa

Warszawa, dnia 10 marca 2016 r.

DOLiS-033-284/14

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości**

w odpowiedzi na pismo z dnia [...] lutego 2016 roku – znak: [...] – (data wpływu do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych [...] marca 2016 roku) uprzejmie informuję, że przedłożony dokument „*Projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw*” (wersja z dnia 23.02.2016 r.) istotnie różni się od dokumentu „*Projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw*” (wersja z dnia 24.07.2014 r.), który był opiniowany przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w sierpniu i wrześniu 2014 roku, a zatem wyznaczenie organowi do spraw ochrony danych osobowych trzydniowego terminu na wyrażenie stanowiska nie wydaje się właściwe. Trzeba bowiem również zauważyć, iż – odmiennie aniżeli miało to miejsce w przypadku dokumentu „*Projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw*” (wersja z dnia 24.07.2014 r.) – wersja z dnia 23.02.2016 r. dokumentu „*Projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw*” (powoływanego dalej z zastosowaniem skrótu „projekt założeń 2016”) zawiera rozwiązania niedopuszczalne z punktu widzenia podstawowych zasad ochrony danych osobowych.

W pierwszej kolejności budzi zasadniczy sprzeciw Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych propozycja upublicznienia za pośrednictwem ogólnodostępnego portalu internetowego akt rejestrowych podmiotów wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego (pkt 2.5 projektu założeń 2016).

Autorowi tej propozycji zdaje się umykać konsekwencja powyższego rozwiązania, którą jest upublicznienie w Internecie danych osobowych setek tysięcy, czy wręcz milionów, osób (członków organów spółek, spółdzielni, przedsiębiorstw państwowych, wspólników, partnerów, pełnomocników, prokurentów, osób reprezentujących stowarzyszenia, organizacje społeczne i zawodowe, fundacje etc.). Ze względu na specyfikę funkcjonowania

sieci Internet dane te będą dostępne dla podmiotów z całego świata przez czas nieograniczony, nie będą mogły być skutecznie usunięte w przypadku gdy osoba, której one dotyczą, przestanie zajmować stanowisko/pelnić funkcję będące/będącą przyczyną wpisu oraz będą mogły być pozyskiwane bez żadnych ograniczeń przez osoby fizyczne i podmioty gospodarcze, a następnie wykorzystywane przez te osoby i podmioty w dowolnych celach i w dowolny sposób.

W istocie przyjęcie propozycji zamieszczonej w pkt 2.5 projektu założeń 2016 oznaczałoby pozbawienie osób, których dane znajdują się w aktach rejestrowych podmiotów wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego, gwarantowanego konstytucyjnie – art. 47 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej – prawa do prywatności, przy jednoczesnym narażeniu tych osób na wysoce dla nich niekorzystne działania, takie jak: kradzież tożsamości, agresywny marketing, profilowanie.

W opinii organu do spraw ochrony danych osobowych deklarowanej w art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym – Dz. U. z 2015 r. poz. 1142, z późn. zm. – zasady jawności danych zawartych w Krajowym Rejestrze Sądowym nie można utożsamiać z prawem do nieograniczonego czasowo i podmiotowo wykorzystywania tych danych (czym – jak wykazano wyżej – faktycznie skutkowałoby wprowadzenie rozwiązania z pkt 2.5 projektu założeń 2016). Z uzasadnienia znajdującego się w pkt 2.5 projektu założeń 2016, a skupiającego się jedynie na kwestiach ułatwień dla uczestników obrotu i usprawnień pracy sekretariatów sądów rejestrowych, nie wynika zaś, by powyższe zagadnienie było przedmiotem analizy ze strony Projektodawcy. W kontekście stanowiska wyrażonego w akapicie czwartym pkt 4.1 projektu założeń 2016: „Podkreślenia wymaga, że przekazywane sądowni rejestrowemu adresy (zarówno członków organu uprawnionego do reprezentacji jak i osób zobowiązanych do wyboru zarządu) nie będą wpisywane do rejestru. Adresy te będą dołączane do akt rejestrowych.” można wręcz zaryzykować twierdzenie, iż Projektodawca efektu swojej propozycji z pkt 2.5 projektu założeń 2016 (publiczna dostępność tych adresów w Internecie) w ogóle nie zauważył.

Z tych powodów Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wnosi o odstąpienie od koncepcji upubliczniania w sieci Internet akt rejestrowych.

Nie może również zyskać akceptacji organu do spraw ochrony danych osobowych propozycja ujawniania w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) informacji o przedsiębiorcy zalegającym z płatnością należności alimentacyjnych (pkt 3.3 projektu założeń 2016).

O ile prawem Projektodawcy jest rezygnacja z wpisywania do rejestru dłużników niewypłacalnych (rozdział 4 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym) dłużników alimentacyjnych, których zaległości alimentacyjne przekraczają okres 6 miesięcy (i dlatego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie zgłaszał zastrzeżeń do tego rozwiązania w swojej opinii do wersji z dnia 24.07.2014 r. dokumentu „**Projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw**”), to koncepcja zastąpienia wpisu do rejestru dłużników niewypłacalnych ujawnieniem informacji o przedsiębiorcy zalegającym z płatnością należności alimentacyjnych w CEIDG jest nieprawidłowa z dwóch powodów.

Po pierwsze – w świetle unormowań zawartych w rozdziale 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej – Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm. – CEIDG nie jest rejestrem służącym ujawnianiu długów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Uwarunkowania wynikające z art. 51 ust. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej nie pozwalają zaś ustawodawcy na zupełnie swobodną zmianę celów prowadzenia publicznego rejestru. Tym samym rejestr powstały dla celów ewidencyjnych, jakim jest CEIDG (art. 23 ust. 3 pkt 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej), nie może być przekształcony w rejestr długów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą bez wykazania przez Projektodawcę, że taka zmiana spełnia przesłankę „niezbędności w demokratycznym państwie prawnym”. Tymczasem okoliczność ta nie została udowodniona w pkt 3.3 projektu założeń 2016, gdyż Projektodawca poprzestał jedynie na stwierdzeniu: „ujawnianie informacji o zaleganiu z zapłatą należności alimentacyjnych w CEIDG [...] wobec osób fizycznych wykonujących działalność gospodarczą może odnieść pozytywny skutek...” (pkt 3.3 projektu założeń 2016 in fine).

Co więcej – w opinii organu do spraw ochrony danych osobowych w rzeczywistości nie ma potrzeby do sięgania po tak kontrowersyjny i drastyczny środek, jakim jest ujawnienie informacji o przedsiębiorcy zalegającym z płatnością należności alimentacyjnych w CEIDG, gdyż nawet po rezygnacji z wpisywania do rejestru dłużników niewypłacalnych dłużników alimentacyjnych, których zaległości alimentacyjne przekraczają okres 6 miesięcy, w prawie polskim będzie istniał inny środek służący dyscyplinowaniu dłużników alimentacyjnych – przekazywanie do biur informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu dłużnika alimentacyjnego (potwierdził to sam Projektodawca w pkt 3.3 projektu założeń 2016);

Po drugie – należności alimentacyjne osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą nie pozostają w jakimkolwiek związku z prowadzoną przez tę osobę działalnością gospodarczą, a tym samym ujawnienie takiej informacji w CEIDG służy właściwie jedynie stygmatyzacji danego przedsiębiorcy (na taki charakter tego ujawnienia zdaje się wprost wskazywać Projektodawca w pkt 3.3 projektu założeń 2016), a takie działanie stygmatyzujące władzy publicznej jest – zdaniem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych – zabronione w myśl art. 30 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;

Dlatego organ do spraw ochrony danych osobowych wnosi o wykreślenie z projektu założeń 2016 propozycji ujawniania w CEIDG informacji o przedsiębiorcy zalegającym z płatnością należności alimentacyjnych.